

Debesuota, diena 35°, naktį 25.
Saulė teka 6:29, leidžiasi 5:38

VOL. LVIV

Library of Congress
Periodical Division
Washington, D. C. 20540

NAUJIENOS

THE LITHUANIAN DAILY NEWS

Chicago, Ill. — Pirmadienis, Vasario-February 28 d., 1972 m.

Kaina 15c

49

The First and Greatest Lithuanian Daily in America
NAUJIENOS
The Lithuanian Daily News
Published by The Lithuanian News Publishing Co., Inc.
1739 So. Halsted Street, Chicago, Ill. 60608
HAYMARKET 1-6100
Over One Million Lithuanian In The United States

PREZIDENTAS PABAIGĖ VIZITĄ KINIJOJE

NIXONO KELIONĖ Į KINIJĄ

Ką pranašavo prezidentas Rhee — "Taikos giesmė"
ir "Formozos rezoliucijos" griaučiai

Prezidento Nixono kelionė į komunistinę Kiniją, kuri neseniai Amerikos vadų lūpose jau tapo "Kinijos Liaudies Respublika", nevienodai vertinama Amerikos ir viso pasaulio politiniuose sluoksniuose. Vieni tą kelionę laiko "istoriniu žygiu į taiką", kiti galvoja, kad tai dar vienas Amerikos žingsnis atgal, traukiantis nuo veržlaus tarptautinio komunizmo, arba — dar vienas Amerikos nusilenkimas savo priešui, išduodantis savo draugus.

Šiaurės Korėjos prezidentas pasakė, kad Amerikos prezidentas nvyko į Pekiną su balta vėliava vienoje rankoje ir elgetos puoduku — kitoje. Jis pridėjo, kad Amerika panašiai atėjo ir Korėjoje į Panmunjomą su balta vėliava prašyti, kad komunistai nebetęstų savo agresijos. Korėjos kare komunistai neužėmė Pietinės Korėjos, bet jie neperadarė ir savo turėtos teritorijos. Generolo MacArthur'o raginimai laimėti karą nerado atgarsio Washingtono.

Ką JAV Azijoje laimėjo ir ką pralaimėjo, galima suprasti grįžtant gerokai į praeitį. Prancūzijos kolonijos Azijoje subyrėjo ir Vakarų valstybės buvo priverstos žygiuoti į Zėnyvos konferenciją, kuri aiškiai baigėsi komunizmo laimėjimu. Korėjoje buvo laimėtos neaiškios kovos, prezidentas Syngman Rhee. Jis pasakė kalbą jungtiniam JAV kongreso posėdyje. Ta jo kalba sukėlė Amerikoje didelį liberalų triukšmą, tačiau dauguma amerikiečių sutiko, kad trauktis nuo agresyvaus komunizmo visą laiką nebus galima, kad vieną dieną reiks sustoti ir susiremti.

Korėjos prezidentas savo kalboje pasakė daug teisingų minčių. Iš istorinio taško žiūrint, ta jo kalba atrodo dar teisingesnė dabar, po 18 metų. Jo kalba buvo pasakyta 1954 m. rugpjūčio pradžioje. Tuo metu Sovietų Sąjunga ir Kinija dar buvo sąjungininkės.

Rhee savo kalboje padėjo Amerikos kongresui už paramą ir išgelbėjimą nuo sunaikinimo Pietų Korėjos, kuri tos skolos niekada negalėsianti apmokėti. Toliau 79 metų prezidentas teisingai nusišvietė Sovietų strategiją, kuri siekianti pasaulio dominavimo. "Jie siekia užmigdyti amerikiečius mirties miegu, kalbėdami apie taiką, kol Sovietų Sąjunga turės pakankamai atominių bombų ir pakankamai raketų, kuriomis galėtų staigiu puolimu sutriuškinti Amerikos aerodromus ir pramonės centrus", kalbėjo Rhee.

Kaip matome, šiandien Sovietai savo raketų skaičiumi jau pralenkė Ameriką. Povandeninių laivų skaičiumi irgi pralenkė. Vis dar tęsiasi taikos derių "giesmės" Helsinkyje ir Vienoje ir vis sparčiau ginkluojami Raudonosios Armijos daliniai. Per tuos 18 metų Amerikoje padidėjo sovietų taikos giesmės užmigdyti amerikiečių skaičius. Šiandien Amerikos kongresas jau nepalydėtų tokios Rhee kalbos plojimai, kaip tai buvo 1954 m.

Rhee kongresui aiškino: "Kelias į išlikimą nėra tik linkėti ir svajoti, kad bus taika, kur jos negali būti. Kelias į išlikimą nėra tik pasitikėjimas, kad Sovietų vyriausybė atsisakys savo pastangų pajungti komunizmui visą pasaulį. Kelias yra tik vienas — pasukti pasaulio jėgos balansą prieš komunizmą, kad jis nebedrįstų naudoti savo karinės galybės. Jau liko mažai laiko. Po kelerių metų Sovietų Sąjunga turės pakankamai ginklų, kuriais galės sumušti Ameriką. Mes turime veikti dabar. Tačiau, kur ir kaip veikti?" — šitaip pranašė Rhee kalbėdamas senas korėjiečių stipriausias pasaulio galybės sostinėje — Washingtono.

Toliau Korėjos prezidentas išdėstė savo planą. "Reikia rimtoms karinėms pastangoms, kurios nebūvo parodytos Korėjos kare, nugalėti Kinijos komunizmą. Pietų Korėja turi 20 divizijų. Dar 20 divizijų būtų galima paruošti su Amerikos pagalba. Formozą turi 630,000 gerai paruoštų kareivių. Amerikai reikėtų prisidėti tik karo laivais ir aviacija. Kinija yra "slabinas su molinėm kojom", komunizmo kinų masės nekencija, tiksliai paruoštas dar kovoja Kinijoje, nors raudonieji ir išužėmė apie 15 milijonų "liaudies priešų". Kinijos kariuomenės lojalumas — abejotinas. Korėjos kare į nelaisvę buvo paimti 14,369 kinai, iš jų tik 220 sutiko grįžti atgal į Kiniją, kiti pasirinko Formozą. Jei komunizmas būtų Kinijoje pašalintas, tuoj išsiprėtų Indokinijos ir Korėjos problemos ir jėgos balansas tuoj pasisuktų Sovietų Sąjungos nenaudai ir ji nedrįstų pradėti karo su Amerika. Kol mes nelaimėsime Kinijos ir savo pusę, laisvojo pasaulio laimėjimas neįmanomas, kalbėjo prezidentas Rhee.

Baigdamas savo kalbą Rhee paklausė, kas būtų, jei Sovietai išsikūti į karą prieš Kiniją. "Būtų visai gerai", pats atsakė prezidentas. "Tuo atveju Amerikos aviacija turėtų teisę sunaikinti sovietų pramonės centrus, kol jie nepriimtų pakankamai branduolinių bombų. Aš žinau, kad tai skamba, kaip kieta doktrina, tačiau pasaulio komunizmas padarė kietų ir baisių pasaulių, kuriame būti minkštu reiškia — tapti vergu", baigė savo kalbą prezidentas Rhee.

Šiandien matome, kad Rhee pranašavimai pildosi ta prasme, kad vakarai nenustoję klausytis "taikos giesmės", kuri sklinda iš Maskvos. Ta giesmė jau užliūliavo daug universitetų profesorius, laikraštininkų, televizijos, radijo žmonių, daug kongreso narių ir net kandidatų į prezidentus, kurie tą giesmę kasdien kartoja.

Prezidento Nixono kelionė į Pekiną yra aiškus prieštaravimas "Formozos rezoliucijai", kurią kongresas priėmė 1955 m. vasario mėn. pradžioje. Kai komunistinės Kinijos kareiviai užėmė Yikiang salą ir ėmė grumtis Tachens salai, laikomai Chiang Kai Sheko, kariuomenės, prezidentas Eisenhoweris kreipėsi į kongresą, prašydamas "aiškiai ir viešai nustatyti prezidento autoritetą panaudoti Amerikos karių (Nukelta į 6 psl.)

Senatorius Robert Dole, respublikonų partijos centro komiteto pirmininkas, šių metų vasario 20 dieną kalbą Chicago Lietuvos Tarybos suruoštamame Lietuvos Nepriklausomybės paskelbimo minėjime. Jis išdėstė principus, kurių prezidentas Nixonas ir sekretorius Rogers laikysis Pekino ir Maskvos pasitarimų metu.
Foto Edv. Mankaus

VIRGINIJOJ IŠSILIEJO VANDENS REZERVUARAS IR NUPLOVĖ KAIMUS

MAN. — Vakarinių Virginijoj vandens spaudimas sugriovė po kelių lietingų dienų rezervuaro užtvanką. Prasiveržęs vanduo, lyg kokia siena, pasileido Appalachian kalnų slėniu, paliesdamas kelis nedidelius angliakasių kaimus. Nestiprūs gyvenamieji namai buvo nuplauti, kaip skiedros. Žuvo apie 90 žmonių ir apie 400 neteko pastogių. Potvynis nunešė šešis didesnius tiltus ir visą eilę mažesnių. Snsisiekimas su nelaimės paliesta sritimi įmanomas tik helikopteriais. Keli kaimai visai nušluoti nuo žemės paviršiaus, kituose išliko tik mūrinės mokyklos ar bažnyčios.

Vanduo paplovė kalnų apačią ir prasidėjo drėgnos žemės slinkimas, kuris irgi pareikalavo aukų. Vakarinių Virginijos gubernatoriaus Moore pasiuntė į nuteriotą sritį kariuomenės būrius. Namų netekę gyventojai surenkami į tris vietines mokyklas. Prezidentas Nixonas iš Sanchajaus susisiekė telefonu su V. Virginijos gubernatorium ir pareiškė jam savo užuojautą dėl nelaimės, pažadėdamas federalinės valdžios paramą nukentėjusiems žmonėms.

Nauji žibalo šaltiniai Kanadoj

OTTAWA. — Ketvirtadienį biznio pasaulį pasiekė žinia apie dviejų naujų žibalo šaltinių atradimą. Vienas žibalo laukas yra tolimoje Kanados šiaurėje, Ellesmere saloje. Ši sritis galinti tapti vienu svarbiausių Kanados žibalo versmų. Pirmieji grėžiniai patvirtinę faktą, kad naftos čia yra, tik dar neaišku, kokie kiekiai. Jei patvirtintų, kad žibalo čia yra daug, Europa galėtų pirkti žibalą iš Kanados, kurios užsienio valiutos pajamos tada smarkiai padidėtų, o Europos šalys mažiau priklausytų nuo arabų žibalo.

Kitas ketvirtadienį paskelbtas naujas žibalo šaltinis rastas Egipte, Vakariniame dykumoje, pietvakariu nuo Alamein. Ši šaltinį Standard Oil bendrovė vadina "svarbiu atradimu". Iki šiol Egiptas yra toli atsilikęs nuo kitų arabų kraštų savo žibalo produkcija. Didžiausi žibalo turtais yra Saudi Arabijoje, Kuvaite ir Libijoje. Tačiau ir Egiptas vis daugiau atranda žibalo versmų.

♦ Jungtinių Tautų atstovas Gunnar Jarring atvyko į Jerusale tartin dėl Suez kanalo atidarymo su Izraelio vyriausybe.

IS VISO PASAULIO

JERUZALĖ. — Izraelio premjerė, paklausta apie moterų kovą už lygias teises, pareiškė, kad jos nuomone, ne moterys, bet vyrai yra nusikariauti, nes jie negali gimdyti vaikų. Golda Meir yra viena iš svarbiausių pasaulio moterų, pasiekusių nemažą galia ir autoritetą savo šalyje.

DETROITAS. — Richard Bilaitis, Amerikoje gimęs lietuvis, Wayne State universiteto meno ir meno istorijos profesorius, kovo 11 d. vadovaus kilnojamos dailės parodos išstatymui tame universitete. Biliačio motina aktyviai veikia Detroito Lietuvių Kultūros klubo veikloje.

BELFASTAS. — Vakar katalikės moterys Londonderry buvo surengusios žygį, kuris turėtų priminti prieš mėnesį britų kareivių nušautus 13 airių. Šiaurinės Airijos saugumo viršininkas John Taylor ligoninėje taisosi, nors chirurgai iš jo kūno išėmė šešias airių teroristų kulkas. Jis buvo persautas penktadienį.

ANN ARBOR. — Michigano universiteto bendrabučiuose paskaitų rūmose nuo sausio 27 d. įvyko virš 50 padėgimų. Šeštadienį vėl buvo 10 mažesnių gaisrų, kurių vienas sukėlė kopijavimo mašinos sprogimą, sužeidus vieną profesorių ir studentą.

SAIGONAS. — Helikopteriu nukritus P. Vietname žuvo vietnamietis generolas Phan Dinh Soan, 1-mos karinės apygardos (šiaurėje) vado pavaduotojas.

Libanas prašo nubausti Izraelį

NEW YORKAS. — Libanas pasiskundė Jungtinėms Tautoms dėl Izraelio kareivių puolimų ir pareikalavo, kad Saugumo Taryba nubaustytų Izraelį sankcijomis. Dvi dienas Izraelio šarvučiai puolė kaimus Libano pusėje. Izraelio aviacija apšaudė palestiniečių stovyklas. Sugriauti 32 namai šešiuose Libano kaimuose. Du civiliai buvę užmušti, daug sužeisti.

Izraelis irgi kreipėsi į JT Saugumo tarybą, reikalaujamas pasmerkti Libaną už teroristų globimą.

ŠIANDIEN PREZIDENTAS NIXONAS GRĮŽTA IŠ ŠANCHAJAUS NAMO

SANCHAJUS. — Prezidentas Nixonas vakar atvyko į Sanchajų, paskutinę savo kelionės Kinijoje sustojimo vietą. Jis pareiškė esąs patenkintas savo pasitarimų su Kinijos vadais rezultatais, apie kuriuos jis žada greit pranešti. Iš Pekino prezidentas buvo nvykęs į kurortinį Kinijos miestą Hangchow. Jį palydėjo pats premjeras Chou En Lai. Vakare kurortinio miesto revoliucinis komitetas buvo surengęs amerikiečių garbei banketą, kuriame vėl buvo pasakytos draugiškos kalbos.

Japonų derybos su sovietais

TOKIJŲ. — Amerikos prezidentui lankantis Pekine, Japonijoje vyko derybos tarp Sovietų Sąjungos ir Japonijos delegacijų dėl ekonominio bendradarbiavimo sovietų Sibire. Sovietų delegacijoje buvo 45 asmenys, vadovaujami užsienio prekybos pirmojo viceministro Ivano Semičastnovo. Japonijos delegacijoje buvo 65 asmenys, jų tarpie svarbūs prekybos, pramonės ir užsienio reikalų ministrų valdininkai.

Sovietai paprašė japonų bankų 1.51 bilijono dolerių paskolų naujiems Sibiro projektams finansuoti. Tie projektai kainuosia apie 3 bil. dol.

Sie bendri sovietų-japonų projektai numato nutiesti žibalo vamzdžių liniją iš Sibire atrastų žibalo šaltinių Tyumen iki Ramiojo vandenyno tostų. Sovietai jau pradėjo tiesti reikalingus geležinkelius ir vamzdžius iš Tyumen iki Irkutsko miesto. Tyumen žibalo šaltiniai, kurių yra 70, kai kurie jau pradėti naudoti. Japonų ekspertai kartu su sovietų specialistais turės nustatyti geriausias būdus išnaudoti Sibiro akmens anglį, žibalą ir natūralias dujas.

Už japonų finansinę paramą sovietai žada pirkti Japonijoje visus reikalingus įrengimus, vamzdžius, bėgius ir mašinas. Įrengus liniją, Japonija galės gauti per metus iki 40 milijonų tonų žibalo per 20 metų. Jau dabar Tyumeno žibalo šaltiniai duoda po 42 mil. tonų kasmet, nors veikia tik 10 šaltinių.

Latvių skundo atgarsiai Europoj

Latvijos 17 tūk. komunistų kreipimasis į Vakarų turėjo, bent Europoje, didelį atgarsį. Londono "The Daily Telegraph" dienraštis vasario 7 d. paskelbė raštą minčių santrauką straipsnyje "Latvijos komunistai kreipiasi į Vakarų". Vedamajame (jo antraštė "Sovietų Ach'lo kulnis") nurodo, kad latvių komunistų prašymas, Maskvai atsisakius stabdyti rusifikaciję kryptį, sovietų vadus "boikotuoti bei demaskuoti", esąs svarbus Rusijos mažumoms protestuojant prieš prievartinę asimiliaciją. Laikraštis primena, kad Baltijos valstybių padėtis — ypatinga. Jos labai nukentėjo ir jų nemaža gyventojų buvo deportuota.

Londono dienraštis pridūrė, kad Maskvos politika sietina su jos baime, nes pusė Rusijos gyventojų, tai nerusiškos "mažumos". Rašytojas Amalrik'as juk skelbė, kad tautybių klausimas galįs Rusiją sužlugdyti. Dabar latvių Maskvos politika Latvijoje (ir Lietuvoje bei Estijoje), pasak laikraščio, esanti tokia, kad

Šiandien prezidentas Nixonas ir jo nemaža delegacija išvyksta iš Kinijos namo. Lėktuvas iš Sanchajaus skris tiesiog į Amerikos žemę — Aliaską, kur bus trumpai sustota Anchorage aerodrome. Tuo šį istorinę Amerikos prezidento kelionę bus baigta.

Spaudos sekretorius Ziegler pareiškė spaudai, kad vieną nakį prezidentas nuėjo miegoti 4 val. ryto. Jis su savo patarėjais svarstė derybas su kinų vadais. Su premjeru Chou Nixonas kalbėjosi virš 17 val., neskaitant įvairių progų banketuose, priešpiečiuose, baletu teatre ir gimnazikos salėje. Sanchajuje rezidentas aplankė kinų pramonės parodą.

Japonų spauda aiškiai nustebusi dėl šito amerikiečių priėmimo Kinijoje. Japonai šitokio priėmimo nesitikėjo, rašo anglų kalba leidžiamas japonų laikraštis "Japan Times". Didelį susidomėjimą šia kelione rodo Vakarų Vokietija, kurios televizijos programos duoda nemažiau vaizdų iš kelionės už amerikiečių TV stotis. Sakoma, kad apie 28 mil. vokiečių kasdien stebi televizijos žinias. Nemažai vokiečių seka Vakarų Vokietijos TV stotis ir Rytų Vokietijoje, kur oficiali spauda ir radijas duoda apie šį vizitą labai mažai žinių.

Pasitarimas dėl LB ir spaudos dienų

ČIKAGA. — Pasaulio Lietuvių Bendruomenės pirm. St. Barzdukas sekmadienį kartu su LB JAV Tarybos pirm. V. Kamantu dalyvavo Lietuvių Jurnalistų Sąjungos CV posėdyje, kur bendrai buvo apsvaistytas Bendruomenės spaudos ir radio dienų klausimai. Šis jau tradicinis suvažiavimas yra numatytas Tabor Farmoje šią vasarą. Organizavimas pavestas LZ Sąjungai.

Pasitarime buvo svarstyta dienų programa ir organizavimo klausimai.

carai bei jų policija dabar tegali atrodyti tik mėgėjais. Ar Europos komunistų partijos atsakys į tą raštą? — klausia dienraštis.

Šveicarijos dienraštis "Neue Zuercher Zeitung" vasario 1 d. įdėjo ilgą straipsnį "Rusinio tendencijos Baltijos jūros sritį". Paminėta, kad Stockholmo dienraštis "Dagens Nyheter" latvių rašto ištraukas skelbė š. m. sausio 29 d. Nurodyta ir iškeltos duomenis. Vis dėlto, šveicarų dienraštis kelia klausimą: kodėl latviai savo raštą pirmiausia paskelbė švedijoje.

Dėl to atsiranda spėjimų ir dėl galimos rusų provokacijos. Šiaip laikraščiai — jo korespondentui Stockholme atrodo, kad rašto autoriai, matyt, gerai susipažinę su kom. partijos vidaus gyvenimu.

Tuzinas tautinių grupių pagerbė Detroit News

Vasario 19 d. vakarė būvau keistokame pobūvyje. Tai Pavergtų tautų savaitės komiteto Detroito metropolijoje pietūs Detroit News dienraščio garbei (kad būtų visi tikslūs, pakartoju angliskajį tekstą, kuri, prieš atimant, spėjau nusirašyti nuo pietų bilieto: Captive Nations Week Committee of Metropolitan Detroit Testimonial Dinner honoring The Detroit News. Sakau, keistokame pobūvyje ne be pagrindo. Detroit News dienraštis, kuris praityje, įžymias reporterio James K. K. Anderson'o laikais, dar mus, lietuvių, ir kitas etnines grupes dažniau, įdomiau, bešališkiau aprašydavo, paskutiniu metu tapo nebesukalbamas. Tiesa, Kudirkos atveju daug prirašė, bet tik todėl, kad tuomet rašė viso pasaulio spaudoje, ir tai daug daugiau, negu Detroit News. Dabar, nepaisant poros mūsų energingų vyrų, kurie dienraštį nuolat bombarduoja nepalaujamais prašymais bei reikalavimais rašyti, didelių rezultatų nesulaukiama. Apie kitų tautybų reikalus netenka nė kalbėti, — jos beveik nebeminimos. Taigi visi, kurie atėjo Detroit News pagerbti, prakeikta gerai žinojo, jog nėra už ką gerbti. Žinojo tai ir News, nes, vieno užkulisius pažįstančio pasakojimu, nie-

kas iš dienraščio tūzų nenorėjo eiti skiriamą medalio priimti.

Taigi, Testimonial Dinner įvyko Pick Fort Shelby viešbutyje ir užtruko ištisas keturias valandas. Prasidėjo 6 val. vakare kokteiliais, už kuriuos reikėjo mokėti po dolerį (storutėlio stiklo, baruose naudojamas stiklinės, plus pora gabaliukų ledo stiklinėje, plius gurkšny vandens arba sodos; ne nuo dešimties tokių kokteilių galvoje dar nieko nebūna...). Paskui arti trijų šimtų svečių susėdo už stalų ir 7 val. prasidėjusi vakariene mus prikalė iki dešimtos. Banketą oficialiai atidarė lenkų tautybės atstovas Gregory Rey, o po jo trumpo žodžio ceremonijų vadovu tapo ukrainietis Bohdan Fedorak. Jokios spausdintos programos, kad ir, sakysime, mašinėlė rašyto, xerox'u atmušto paprasčiausio lapelio negavome, tad basiai sunku buvo susigaudyti, kas yra kas. Tik labai užsiuolęs, iškilnių gale kalbėtojų pavardės sužvejojau.

Pagrindinių kalbėtojų buvo dr. Lev Dobriansky, Georgetown'o universiteto profesorius, Pavergtų tautų komiteto pirmininkas (National Chairman of Captive Nations) iš Washingtono. Kalbėtojas, kokio seniai nebuvau girdėjęs! Oratorius mažiau Hitlerio ir Goebbels'o ran-

Buffalo, N. Y. policija 1971 m. kovo mėn. pradėjo programą, kurioje vietinio universiteto studentai susipažįsta su tautos istorija. Studentų tarpe nuo to laiko pasikeitė požiūris į policiją. Šioje nuotraukoje matomi du studentai policijos patruliavimo automobilyje.

GERBKIME GERBTINUS...

Kas lankė lietuvių kultūros muziejų Chicagoje, turėjo progos pasigėrėti skoningai išdėstytais eksponatais, vaizduojančiais mūsų tautos kultūrą bei jos garbingą praeitį.

Cia įrengti įvairūs skyriai, tarp kurių gana įdomus yra lietuvių tautos buvusių žymiųjų veikėjų paveikslų skyrius. Čia kabo a. a. prelatų Igno Albiavičiaus ir Mykolo Krupavičiaus, o taip pat arkivyskupo Matulio, vysk. Baranauko, Maironio, Tumo - Vaižganto, Basanavičiaus, kompozitoriaus Juozo Bertulio, muziko Juozo Strolio-

redaktoriaus ir visuomenininko dr. Pijaus Grigaičio bei kitų jau mirusiųjų iškilnių veikėjų paveikslai.

Manau, kad neatsiras nė vieno susipratusio lietuvių, kuris nežinotų, kad prelatai Albiavičius ir Krupavičius buvo labai populiari ne tik kaip dvasininkai, bet taip pat kaip politikai, visuomenininkai bei žymūs veikėjai laisvės kovose. Ypač prelatas M. Krupavičius pasižymėjo kaip gausus politikas, sociologas, rašytojas, publicistas, pamokslininkas bei kalbėtojas, kovotojas už lietuvių teises, kovotojas už tiesą! Tik prisiminkime jo drąsų rašytą tiesos žodį sv. Kazimiero lietuvių kapinių reikalu, ir neliks jokių abejonių, kad šis garbingas prelatas nesileisdamas į jokių kompromisų, kai būdavo liečiami gyvybiniai mūsų tautiniai bei religiniai interesai.

Tačiau galima, kad kai kurie iškilnių dvasininkų paveikslai, po jų mirties perduoti lietuvių kultūros muziejui, tebekab ant sienos neįremini... Toks

būti Eisenhowerio vardo medalo (deja, tikslaus pavadinimo neturiu iš kur nusirašyti) ir atitinkamo rašto Detroit News atstovui įteikimas. Martin Heyden medalių priėmė, fotografavosi, įteikėjai gyrė, jog dienraštis įsigauna už "pilną, objektyvų..." ir dar kažkokį informavimą.

Tą pačią naktį, vėliausių žinių laidoje, Detroit News nuosavybėje esąs TV 4-tas kanalas apie 8-10 sekundžių rodė medalo įteikimo iškilnę, užgriebdamas ir galvų mišką viešbučio salėje. Sekančią dieną, vasario 20, bene 5 svarų dienraščio šekadienieneje laidoje, buvo ir šimtoji uncių dalis apie aprašomą įvykį. Ogi tik fotografija, tik paaiškinimas, kas toje fotografijoje "įamžinta", net nepažymint, kokį medalį Mr. Heyden gauna (nepaminėtas Eisenhowerio vardas).

Ar šitaip žemai prieš Detroit News nusilenkusios etnines grupes ateičiai ką laimės, sunku dabar pasakyti. Pats to reveranso dienraštyje beveik nutytyjimas daug vilčių nežada. Antai vertus, nieko ir nepalaimėta. Tautybų atstovai už vakarienių ir kokteilius užsimokėjo, nuostolių niekam nepridūrė. Jeigu Detroit News ir nepravers plačiau savo duris, tai dalyvavę bent užgirdome pora įdomių kalbų, iš arti pamatėme vieną svarbiausių dienraščio redaktorių.

DETROIT, MICH.

Jaunimo atstovų rinkimai

Detroito apylinkės jaunimas į II pasaulio jaunimo kongresą renkasi penkis atstovus. Rinkti gali kiekvienas jaunuolis nuo 16 iki 30 metų amžiaus.

Į atstovus gali būti renkami kiekvienas jaunuolis nuo 18 iki 30 metų amžiaus, besireiškiantis lietuviškoje veikloje ir pasiūlytas penkiu jaunuolių parašais. Tokius kandidatų pasiūlymus reikia įteikti LB apylinkės jaunimo sekcijos pirmininkui Robertui Seleniui, 31532 Groesbeck, Fraser, Mi. 48026 iki š. m. kovo 10 d.

Slapti rinkimai įvyks kovo 19 d. nuo 12 iki 3 val. Detroito Lietuvių namuose. Kiekvienas turį teisę balsuoti ne daugiau kaip už 5 atstovus.

Rinkimus prižiūrės balsus suskaičiuos ir kitus reikalus spręs LB apylinkės valdyba.

L. Bendruomenės Detroito apylinkės Jaunimo Sekcija

KNYGOS ANGLŲ KALBA

A VISIT TO SOVIET OCCUPIED LITHUANIA. Čikagietės įspūdių cku puotoje Lietuvoje apsilankius. 101 psl. Kaina \$1.00.

J. Jasminis, I KISS IN THE DARK. Piktantiškų ir intymų nuotykių aprašymai, palaimis iš gyvenimo. Lengvas stilius, gėva kalba, gražiai išleista 150 psl. Kaina \$2.50.

Kristijonas Donelaitis, THE SEASONS. Klasikinės poemos "Metai" poeto Nado Raštienio vertimas. Gražūs leidinys, 127 psl. Kaina \$3.00.

Dr. Juozas B. Končius, VYTAUTAS THE GREAT. Istoriniai DLK Vytauto bruožai, paliečiant to laiko Lietuvos valstybės ir jos kaimynų istoriją 211 psl. Kaina \$3.00. Kietais viršeliais \$4.00.

Daigūnė šių knygų yra tinkamos dovanos įvairioms progoms. Jās ir kitas knygas galima įsigyti atsilankius Naujienos arba atsuntus čekį ar piniginę perlaidą.

NAUJIENOS

1739 South Halsted Street, Chicago, Ill. 60608

KNYGOS VAIKAMS IR JAUNIMUI

— Sek pasaką, mamytė.
— Apie senus laikus.
— Kai atvairai ir laumės
— Skrajojo po laukus...

S. Petersonieris

Poezija ir pasakos yra vaikų mėgstamiausias maistas kaip žaidimai ir krikštavimai. Naujienose galima gauti šių perliū ir žemėdūgų mūsų mažiesiems bei jaunimui:

1. N. Butkienė, VELYKŲ PASAKOS, 32 psl., telpa 6 pasakos ir DVY-NUKES, 34 psl. su 8 apsakymėliais ir vaikų pasaulio. Abi gausiai iliustruotos, spalvotais viršeliais, kainuoja po 1 dol.

2. Vanda Frankienė, VAITKVIČIENĖ, ŠOKOLADINIS KISKELIS, pasaką mažiesiems, Jūratės Eidiukaitės iliustruota. Didelio formato, 24 psl., gražūs leidinys. \$1.50.

3. A. Giedrius, MURKLYS, 24 apsakaitės vaikams. Dail. V. Siman-kevičiaus iliustruota, 130 psl., \$1.80.

4. Silezė Vainagaitė, PETERSONIENĖ, LAUME DAUME, 17 eilėraščių, kaip pasakų, apie paslaptingąsias laumes Tėvų Zemeje. Labai gražūs leidinys, didelio formato, kietais viršeliais, gausiai dail. J. Kiburo iliustruota, 64 psl., kaina 5 dol.

5. Maironis, JAUNOJI LIETUVA, poema. 118 psl., \$1.00.

6. Alfonsas Vambutis, TRYS SAKALAI, Liet. Mokytojų sąj. premijuota knyga. Jųje originalūs apsakymai, padavimai, legendos, novelės. Dail. V. Stancikaitės iliustracijos, 198 psl., kaina 2 dol.

7. Juozas Svaistas, SAUNUS PENKĖTUKAS, apsakaitės, kaip pasakos vaikams iš jų gyvenimo, svajonių ir žygių. Iliustruota dail. Z. Sodeikienės didelio formato, kietais viršeliais, pulkis 77 psl. leidinys. \$3.00.

8. Jonas Valaitis, SENOVES LIETUVIŲ DIEVAI, mitologijos posmai Eiliuotai padavimai, legendos ir pasakos — kaip senovės lietuviai ir žemaičiai bendravo su savo dievais, 54 psl., \$1.00.

Vaiškai mėgstą ir nori skaityti. Dėlto iš pat mažens yra daug lengviau juos įpratinti lietuviškai skaityti ir mylėti lietuvišką knygą. Jei tėvai išbalansuotų vaikams perkamas dovanas — pusę knygų: pusę žaislų — lietuviško aukštesnio rodyklė staiga pakiltų aukštyn.

NAUJIENOS

1739 So. HALSTED ST., CHICAGO, ILL. 60608.

Jau išėjo seniai laukta

Junzės Vaiciūnienės knyga

TAUTINIŲ SOKIŲ SVENČIŲ TAKAIS

100 didelio formato psl., daug paveikslų. Kaina \$2.00.

Persiuntimui paštu reikia pridėti 25 c. egzemplioriui.

Ansambliai, chorai, grupės, užsakiušios 10 ar daugiau egzempliorių, nemoka pašto persiuntimo išlaidų.

Knyga galima gauti Naujienose arba pasiunčiant čekį ar Monėv ordo ir tokiu adresu:

NAUJIENOS

1739 S. Halsted St., Chicago, Ill. 60608

neskoningas garbingų vyrų pristatymas lankant publikai sudaro blogą įspūdį ne tik muziejų lankantiems lietuviams, bet taip pat ir kitų tautybų lankytojams...

Šis muziejus neturi jokių pajamų, nes, aišku, nėra pramoninė įmonė ar įstaiga, o aukų taip pat negauna. Muziejus yra išlaikomas vien tik šio muziejaus įsteigėjo p. St. Balzeko, didžio lietuvių patrijoto bei lietuviškosios kultūros gerbėjo, lėšomis.

Siuo metu planuojama išplėsti muziejaus patalpas, ir užtat nebelieka lėšų minėtų portretų meniškam įreminimui. Kadangi šis muziejus gausiai yra lankomas įvairaus finansinio pajėgumo lietuvių, iš kurių daugelis yra buvę garbingos atminties vyrų pažįstami, draugai arba jų gėrėjai, tai reikėtų manyti, kad ne vienas iš jų prasomas neatsisakytų prisidėti bent mažai pinigine auka, kad būtų galima šį paveikslų skyrių meniška įrengti ir išpuošti.

Gerbiamosios ir gerbiamieji tautiečiai — lietuviai, jei mes pajėgiame suaukoti stambias pinigų sumas operoms, baliams, pastatams ir kitoms tikslams, tai ar negalėtumėm dar paau-

koti bent po kelis dolerius mūsų tautos iškilnių vyrų portretams įrengti ir apipavidalinti? Kiekvienas, nors ir mažiausia adka su dėkingumu bus muziejaus įvertintą, pakviltuota ir panaudota minėtam tikslui.

Aukos galima siųsti adresu: Balzeko lietuvių kultūros muziejus, 4012 Archer Ave., nurodant kūrį ir tikslą.

Muziejus lankytojas

NAUJIENOS KIEKVIENO

DARBO ŽMOGAUS

DRAUGAS IR BIČIULIS

BUY U.S.
SAVINGS
BONDS

WHERE YOU BANK OR WORK

RIMTA KNYGA — GERIAUSIA DOVANA

Naujienose galima gauti puikių knygų, kurios papuos bet kokią knygų spintą ar lentyną:

K. Bielinis, PENKTEJI METAI, gražiai įrista, 592 psl. \$6.00

K. Bielinis, DIENOJANT, gražiai įrista, 404 psl. \$6.00

Prof. Vaclo. Buržiska, ALEKSANDRYNAS, 1 tomas, gražiai įristas, 431 psl. \$7.50

Prof. Vaclo. Buržiska, SENUJŲ LIETUVIŠKŲ KNYGŲ ISTORIJA, 1 dalis, 208 psl. įrista — \$3.00, minkštai viršeliais — \$2.00, 2 dalis, 225 psl., įrista — \$3.00, minkštai viršeliais — \$2.00

Dr. K. Grinius, ATSIMINIMAI IR MINTYS, 1 tomas, 300 p. \$2.00

Prof. S. Kairys, LIETUVA BUDŲ, gražiai įrista, 416 p. \$5.50

Juozas Liudžius, RASTAI, 250 psl. \$3.00

P. Liudžius, ATSIMINIMAI APIE JUOŽĄ LIUDŽIŲ, 88 psl. \$1.00

S. Michelsonas, LIETUVIŲ IŠEIVIJA AMERIKOJE, 297 p. įrista — \$5.00 minkštai viršeliais — \$4.00

Dr. V. Srūgienė, LIETUVOS ISTORIJA, gražiai įrista 968 psl., dabar tik \$10.00

NAUJIENOS

1739 So. Halsted St., Chicago 8, Ill. — Telef. HA 1-6100

You can't live on love forever.

Okay, you're young. You've got all the love in the world and you're doing your best to live on it. Retirement? That's for when you're old, right?

It's for when you're old if you can afford it.

The kind of retirement you're after isn't the typical rocking-away-on-the-front-porch variety. You probably picture yourself taking extended vacations, pursuing hobbies, or buying that forty acres and living off the land. Pipe dreams? Not if you prepare now.

There's an easy, painless way to make your retirement dreams a reality. Join the Payroll Savings Plan where you work. That way, an amount you specify will be set aside from each paycheck and used to buy U.S. Savings Bonds. It's an easy way to save.

And now there's a bonus interest rate on all U.S. Savings Bonds—for E Bonds, 5½% when held to maturity of 5 years, 10 months (4% the first year). That extra ½%, payable as a bonus at maturity, applies to all Bonds issued since June 1, 1970... with a comparable improvement for all older Bonds.

Now is the time to start saving. Money's a nice thing to have while you're living on love forever.

Bonds are safe. If lost, stolen, or destroyed, we replace them. When needed, they can be cashed at your bank. The way to deferred wealth. And every American. Bonds are a good way to save.

Take stock in America.
Now Bonds pay a bonus at maturity.

The U.S. Government does not sell U.S. Savings Bonds through the Department of the Treasury and The National Council.

NAUJIENOS

1739 So. Halsted Street

Chicago, Ill. 60608

Apie senųjų lietuvių - prūsų raštą, religiją

Noriu pasinaudoti dr. J. Basanavičiaus raštu, paskelbtu "Lietuvių Tautos" IV knygos I saviuvinėje, kurio atspaudą vienas geradaris man neseniai atsiuntė iš okup. Lietuvos. Straipsnis užvardintas: Apie senovės prūsų raštą. Pradedu:

"Istorijos aušrai brėkstant ties mūsų tamsybėse paskendusiu kraštu pirmieji spinduliai, kurie apšviečia, krinta iš graikų IV šimtmečio, Kristui negimus, keliauninko Putėjaus raštą". (33 psl.).

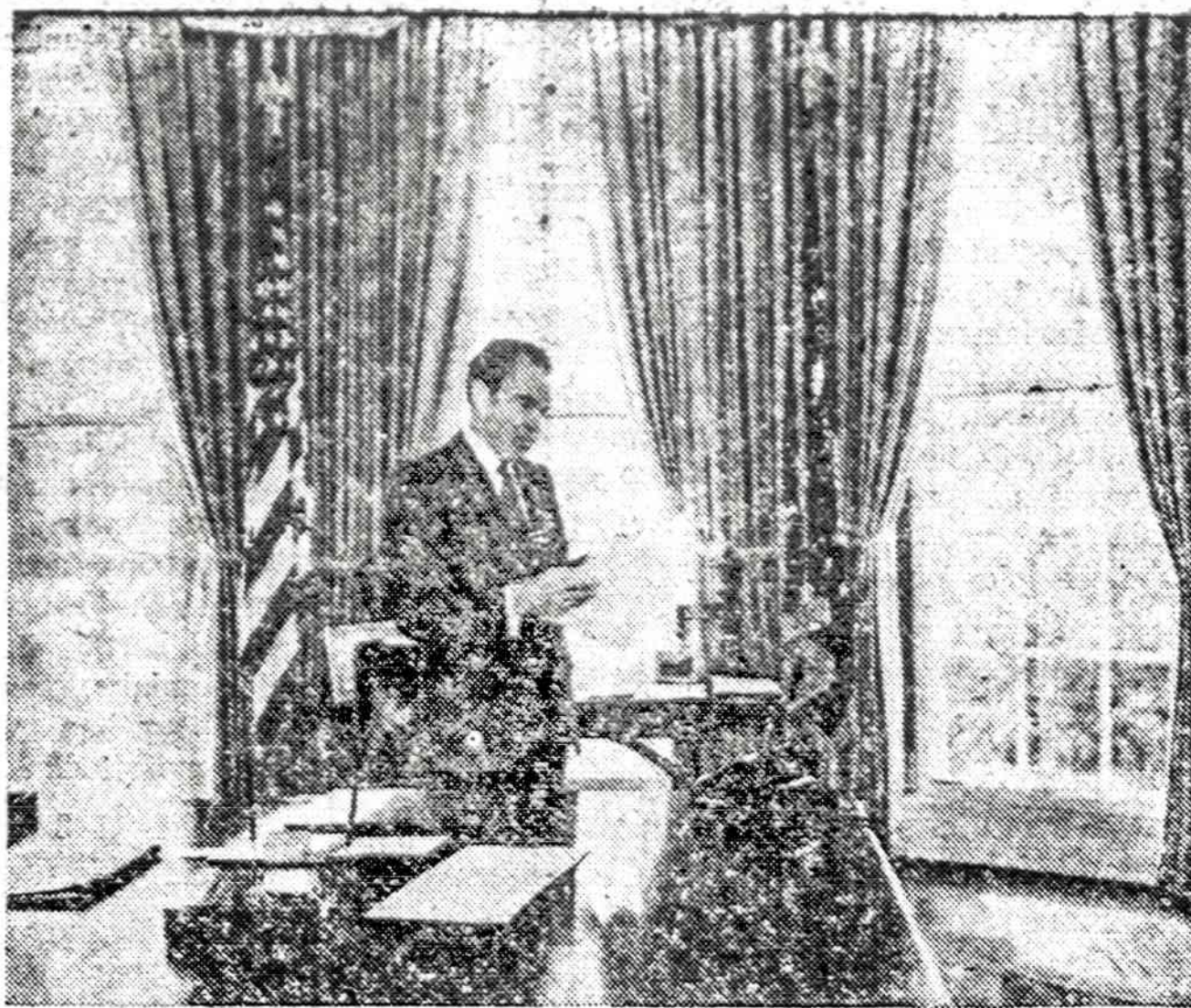
Apie 493 m. aistai (gyvenę dabartinių Aismarių apylinkėse) pasiuntę Italijon atstovus su gintaro dovanomis Ostgotų karaliui Teodorikui Didžiajam. Jo sekretorius aiškins parašę laišką (jį dr. J. B. skelbia). Toliau skaitome:

"Šitas Teodoriko laiškas vėlesniais laikais davė progos įvairiems mokslininkams kelti klausimą, ar senovės aistų pažinimas ir turėtų raštą. Pirmuoliai į klausimą atsiliepiant, reikia patvirtinti, kad tokio lotynų ar kita kokia kalba laiško siuntimas versta-verčia manyti, kad aistuose jau tuomet būta žmonių, regis dvasiškų-kryvių, kurie lotynų kalbą suprato ir skaitė, nesgi taip tas karaliaus laiškas ir jo siuntimas ne jokios prasmės neturėtų. Rodo, seniausias vokiečių kryžiečių metraštininkas Dusbargas, aprašydamas aistų ainius prūsus, vokiečių ordono užkariautus, sakė, kad jie tuomet, XIII-me šimtmetyje, rašto nepažinojo, bet

XVII šimtm. rašytojas Hartknoch'as manė, kad jie Teodoriko laikais raštą pažinojo, tačiau savo ypatingo rašto neturėjo. Bet pastarasis Hartknoch'o tvirtinimas nesutinka su senovės aistų raštų, rūnomis vadinamų, likučiais, atrastais pastaraisiais laikais tūlose Prūsijos vietose. (Dr. J. B. vis nurodo šaltinius). Vakarų Prūsiose d-ras Marchall mano, kad jau tarp 1000-300 metų, Kristui negimus, būvusios vartojamos ypatingos formos veidurnos (Gesichtsur-nens), kuriose laidota sudegintų lavonų pelenai, ir visiškai tokios formos, kaip dar senesnių laikų atrastos Trojoje Maž. Azijoje. Ant tokių ūrnu rasta įrežti rūnomis žodžiai. Mat, Praetorius (1635-1707), kalbėdamas apie senprūsų raštą, tarp tarp kitoko nurodo, kad patys senovės rašto raidžių vardas rūnos, esąs Prūsų-lietuvių kalbos žodis nuo rūnėti - kalbėti..." (34).

Ir tuojau: "Ir pas lietuvių, aistų giminių, buvo rūnos vartojamos. Tą tvirtina Norbutas, Kraszewskis, Jaroszewičius, Wolanski ir k., sakydami, kad prieš įvedant krikščionių tikėjimą, Lietuvos kunigai-kryviai, prakalbinę žmones, vaisbiai ir k. rūnų raštą pažinojo ir jį vartojo, kaip jis buvo vartota šiaurėje, Skandinavijoje". (34). Skelbia spaudą ir vietoves, kur rasta akmenų su rūnų raštais.

"Prie šių trumpųjų žinių apie rūnų rašto radinius Prūsiose ir Lietuvoje, reikia dar pridurti ir kitos likusios žinios apie raštą

Prezidentas Nixonas savo įstaigoje. Prieš išvykdamas į Kiniją prezidentas paliko stalą tuščią, atlikdamas svarbesnius darbus prieš kelionę.

pas lietuvių. Taip kryžiečių pasiuntiniui gr. Kyburgui, kuriai, Vytautui viešpataujant, buvo apsilankęs Lietuvoje 1397 m., Vilniuje rodyta lietuvių raštas, apie kurį jis rašo, kad tuomet jie jo nevartojo, o jei kada jie koki turėjo, jį pametė, o išnykstą stambeldystei, jį visiškai užmiršo. Mums, sako Kyburgas, rodyta koki tai raštą, tvirtinant, kad lietuviškas, lietuvių raidėmis išreikštas, bet ne vienos raidės pažinti nebuvo galima. Brolis Celestinas padarė keletą eilučių nuorašą, kad palyginus su panašiais rašto likučiais, kad lietuviškas, lietuvių raidėmis išreikštas, bet ne vienos raidės pažinti nebuvo galima. Brolis Celestinas padarė keletą eilučių nuorašą, kad palyginus su panašiais rašto likučiais, kad lietuviškas, lietuvių raidėmis išreikštas, bet ne vienos raidės pažinti nebuvo galima.

Dr. J. Basanavičius 1908 m. lankėsi Dresdene ir Gedainėje (Danzig) taip rašo ir tyrinėjo Grunau kronikų rankraščius. Duoda jų išrašus. Naudojantis minėtose bibliotekose rasta senais rankraščiais, padarė 10 foto kopijų, kurios paskelbtos minėtame straipsnyje "Lietuvių Tautos" IV knygos I saviuvinėje. Rašinių baigia:

"Apie patį Videvučio vėliavos parašą Bayer'is (visur duoda šaltinius), nors ir manė, kad jo raidės esą panašios į iberų, bet jis toliau pastebėjo, kad tas prūsų parašas turįs graikišką charakterį ir kad jis paeina iš graikiško. Kaipgi tik paviršumai ir tą parašą žvilgtelėjus, akysna krinta graikiškos raidės delta, eta, alpha, omikron, rho ir kitos, (duoda jų transkripcijas) kurių pavidalai randama senagraikiškuose raidynuose. Graikų alfabeto Grunau'as, be abejo, nepažinojo, nes jo laikais graikiškos palaigrafijos dar nebūta, todėl jis negalėjo iš jos raidės paduotajam parašui skolinis arba jas pamėgdžioti. Taipogi rūnų rašto paminklai, kaip jie šiandien yra žinomi, j kurių ženklus yra panašių vėlavos parašo vienu kitų raidžių, Grunau'as laikais dar nepažinojo. Remiantis šiais daviniais apie Grunau'os parašo pramanyta, jo falsifikacija negalima kalbėti, kaip tai J. Veigt'as buvo manęs. Be to reikia dar nors trumpai paminėti, kad tas parašas su panašiomis į graikų raidėmis nėra vienintelis senovės prūsų krašte. 1911 metais Karaliaučiaus universiteto profesorius d-rui Peiser'ui perkasinėjant senprūsų kapus, pasisekė atrasti juose vienoje vietoje ūrų su parašu graikiškomis raidėmis". (42, 43 psl.). Ir t. t.

Šis vertingas lietuvių tautos patriarcho dr. J. Basanavičiaus mokslinis straipsnis lai įleidžia taip reikalingos tiesos spindulį mums brangios, rūpimos praeities tyrinėjimui.

Ar kiti mūsų mokslininkai astmeniškai tyrinėjo minėtų senųjų autorių raštus? Ar naudojasi tik priešiška rasiųsiu mums kenksmingomis eilutėmis?

Randama įdomių iškasenų

Panašiais klausimais gali būti naujų duomenų, tiesioginiai ar netiesioginiai susijusių su senąja lietuvių genties praeitimi.

Sakysime, 1968 metais Šventosios apylinkėse lietuvių archeologai, vadovaujami R. Rimantienės, atrado namų apyvokos gaminių iš apie 3000 metų prieš Kristų. Tarp jų apdirbtų gintarinių puošmenų, indų, irklų ir kt. O 1969 m. rastas medžio kamienas, kuris viršutinėje dalyje išskaptuota dievuko žmogaus galva. Spėjama, gal tai buvęs senovės lietuvių žvejybos dievas.

Gi 1971 m. "Mokslas ir Gyvenimas", leidžiamas Vilniuje, paskelbė, kad prie Mosėdžio, Šilalės ir Naujojo kaimų ribose, sausinant pelkę atrastas cilindro formos dubenuotas akmuo, prie kurio rasta anglių ir molinio puodo šukių. Vadovaujant architektams Ramutei Rimantienei ir Vytautui Urbanavičiui, atkastas židinyr ir aukuras. Židinyr apie pusantro metro skersmens ir 70 cm gylio. Netoli stovėjo akmeninis aukuras. Tenai atrasta ir pelenų. Manoma, kad tai buvusios senosios lietuvių tikybės vietovė. Apie 200 m. nuo auku-

ro rastas kitas dubenuotas akmuo. Spėjama, irgi naudotas senovės lietuvių religinėms pareigoms.

Senąja lietuvių tautos praeimi, senąja lietuvių tautos (ar prūsų) religija turėtų susidomėti ir jaunieji studentai, studentės. Dabar yra mada domėtis įvairiomis religijomis, net naujas kurti. Lietuviams reikėtų pasistengti daugiau ir geriau pažinti savo bočių senąją religiją ir savo tautos senąją kultūrą.

Susikauptimo genijus

Sir Walter Parrat (1841 - 1924) pradėjo vargoninkauti Windsoro miesto St. George

tyklojeje būdamas 7 metų amžiaus. 1862 m. jis grojo viename koncerte vargonais Bacho, Beethoveno, Mozarto ir Chopino kūrinius visai be gaidų, kartu lošdamas šachmatų sumulimą su 2 stipriais žaidėjais. Abu darbus jis atliko labai gerai: publika buvo sužavėta koncertu ir abi šachmatų partijos buvo laimėtos.

— Vašingtone vasario 13 d. Amerikiečių lietuvių draugijos surengtame minėjime kalbėjo Lietuvos Atstovas J. Kajeckas, Atst. Rūmų narys R. Madden ir valst. dep-to Baltijos sk. direktoriaus pavaduotojas D. Martinas. (E)

CHICAGOS LIETUVIŲ ISTORIJA

Alekso Ambrose knyga, aprašanti paskutinių 90 (1869-1959) metų Chicago lietuvių gyvenimą ir jų atliktus darbus. 664 psl. Kaina \$8.00. Išeido Amerikos Lietuvių Istorijos Draugija.

Knygoje aprašyta pirmas Chicago atvažiavęs lietuvis, pirmos lietuvių kolonijos, jų suorganizuotos šalpos draugijos, statytos bažnyčios, ištigti laikraščiai, kurių viso buvo 121, 41 teatro draugija, 48 pasaulietiški chorai, 9 bažnytiniai ir 314 veiklesnių žmonių biografijos. Duoti dokumentuoti katalikiški, socialistiniai, laisvamaniški ir kitų organizacijų atlikti darbai, ištigtos mokyklos, skaityklos, bankai ir kt.

Norintieji šią knygą įsigyti, prašomi parašyti čekį arba Money Order!

AMERIKOS LIETUVIŲ ISTORIJOS DRAUGIJOS

vardu ir pasiūsti:
1739 So. HALSTED ST., CHICAGO, ILL. 60608

SLA SUSIVIENIJIMAS LIETUVIŲ AMERIKOJE

SLA — jau 80 metų tarnauja lietuvių visuomenei ir išmokėjo daugiau kaip SEPTYNIUS MILIJONUS dolerių savo apdraus tiems nariams.

SLA — didžiausia lietuvių fraternalinė organizacija — duoda gyvybės apdraudą ir ligos pašalpą, kuri yra pigi, nes SUSIVIENIJIMAS nieiško pelno, o teikia patarnavimus savitarpinės pagalbos pagrindu.

SLA — jau turi daugiau kaip tris su puse milijono dolerių kapitalą. tad jo apdrauda tikra ir saugi. Kiekvienas lietuvis čia gali gauti įvairių klasių reikalingiausias apdraudas nuo \$100.00 iki \$10,000.00.

SLA — jaunimui duoda geras Taupomąsias Apdraudas - Endowment Insurance, kad jaunuolis gautų pinigų aukštojo mokslo studijoms ir gyvenimo pradžiai.

SLA — duoda VAIKAMS ir jaunuoliams labai pigią TERM apdraudą už \$1,000.00 apdraudos, tik \$3.00 mokesčio metams.

SLA — AKCIDENTALĖ APDRAUDA naudinga visokio amžiaus asmenims, rekomenduojama lietuviškų KLUBŲ ir draugijų nariams. Už \$1,000.00 akcidentalės apdraudos mokeskis \$2.00 metus.

SLA — kuopos yra daugumoje lietuvių kolonijų. Kreipkitės į kuopos veikėjas ir jie plačiau paaiškins apie SUSIVIENIJIMO darbus

Gausit spausdintas informacijas, jeigu parašysit:

LITHUANIAN ALLIANCE OF AMERICA

307 WEST 30 STREET, NEW YORK, N. Y. 10001

Lietuviams reikalinga literatūra

Kiekvienas lietuvis, kuriam rūpi gimtinio krašto laisvė ir lietuvių gerbūvis, privalo susipažinti su žemiau išvardintomis knygomis. Čia suminėtas knygas galima užsisakyti Naujienose.

Liudas Dovydenas, MES VALDYSIM PASAULI. Atsiminimai ir intymūs duomenys apie bolševikmeti Lietuvoje dviejuose tomuose. Kainuoja po 4 dol. tomas. Juose yra 517 psl.

Jurgis Gliuda, SIMAS. Platus literatūrinis aprašymas apie Simo Kudirkos pabėgimą ir jo išdavimą rusams. Tragedija įvyko bendradarbiautojų ir filitų statytojų su sovietais sukelto mitų miglose apie besikeičiantį komunizmą. 158 psl., kaina 3 dol.

Jurgis Gliuda, AGONIJA. Romanas, 408 psl., kaina 5 dol. Aprašoma Lietuvos vyriausybės kapituliacija prieš bolševikus ir jos narių elgesys tragiskose dienose.

Stefanija Rūklienė, GRIZIMAS Į LAISVĘ. Sibiro tremtinės atsiminimai, parašyti ramiu, klasikiu stiliumi apie sunkią pavergto lietuvių dalį. Aprašymo būdas ir stilis prilysta geriausiems garsiosios rašytojos Pearl Buck kūriniams. 526 psl., kietais viršeliais, kainuoja 6 dol.

Juozas Kapočinskas, SIAUBINGOS DIENOS. Atsiminimai apie džiūntą Lietuvą, bėgimą nuo bolševikų ir gyvenimą tremtinių stovyklose, Vokietijoje. 273 psl., kietais drobės viršeliais, kaina 4 dol.

J. Audėnas, PASKUTINIS POSĖDIS. Minučių tikslumu aprašyta paskutinės nepriklausomos Lietuvos dienos ir valandos, kuriose yra išryškėjęs nesiekiantis komunizmo klasingumas pavergiant tautas ir asmenis. 270 psl., \$4.00.

ČIKAGIETIS ĮSPODŽIAI KOMUNISTŲ PAVERGTŲ LIETUVŲ. Autorė buvo Vilniuje, Trakuose, Dūkštinkuose, Kaimė, Naudakiuose, Klaipėdoje ir Palangoje. Vaizdūs aprašymai, ką ji ten matė, kokias kalbas girdėjo ir ką jai žmonės pasakė. 95 psl., \$1.00. Yra pat pat išversta į anglų kalbą.

D. Kuraitis, MAGIŠKUOJU KILIMU Į VILNIŲ. Kelionės į Lietuvą įspūdių. Ilustruota foto nuotraukomis. 331 psl. \$3.00.

D. Kuraitis, KELIONĖ Į ANAPUS GELEŽINĖS UŽDANGOS. Autoriaus pastabuma neapgauna inturisto ir agitpropo propaganda bei užmaskavimai. Abi knygos parašytos lengvu, gražiu stiliumi.

V. Maciūnas, VINCAS KRĖVĖ SAVO LAIŠKUOSE 1944-54 m. 49 psl., \$1.00. Didžiojo klasiko mintys ir rūpesčiai apie išeivijos kultūrinį gyvenimą. Skurdū tremtis ji nepažėmė bendradarbiavimui.

Komunizmas yra žiaurus. Bet jis ir jo vadai yra ne mažiau žiaurūs. Pasijaukime visi, skaitydami Krizo Pleperio 77 ANEKDOTUS, 52 psl., \$1.00.

Sie ir kiti leidiniai yra gaunami

NAUJIENOSE, 1739 So. HALSTED ST., CHICAGO, ILL. 60608

atsilankant darbo valandomis arba užsakant paštu ir pridėdant čekį ar piniginę perlaidą.

5%

PER ANNUM

PASSBOOK ACCOUNTS

INSURED

5³/₄%

PER ANNUM

\$1000 or more certificates 1 year min.

HIGH RATES

PAID QUARTERLY AT

BRIGHTON

SAVINGS AND LOAN ASSOCIATION

HIGHEST RESERVES

4071 ARCHER AVENUE

CHICAGO, ILLINOIS 60632

TEL.: LA 3-8248

(WEST OF CALIFORNIA AVE.)

6%

PER ANNUM

\$5000 or more certificates 2 year min.

5¹/₂%

PER ANNUM

Investment Bonus certificates

today's FUNNY

MOST HORSEBACK RIDES MAKE YOU FEEL BETTER OFF

Thomx to Faye Cool Fleming, Colo.

© 1970 by NEA, Inc.

Today's FUNNY will pay \$1.00 for each original "funny" used. Send gogit to: Today's FUNNY, 1220 West Third St., Cleveland, Ohio 44113.

Raginkite savo apylinke augti - taupykite!

Pas mus taupomi jūsų pinigai atlieka du didelius darbus. Pirmas, jie padeda jums pasiekti asmeniškus jūsų užsimojimus. Antras, jie padeda sukurti geresnę apylinke bendruomenę ir parūpina fondus namams įsigyti. Taupykite dabar. Sutaupę, padėtos prieš 10 mėnesio dieną. neša nuosimėjus nuo mesio pirmos.

6%

PER ANNUM ON SAVINGS CERTIFICATES OF \$5,000, OR MORE. 2 YEAR MATURITY

5%

UNIVEST TAUPYMO SASKAITOMS

Taupymo indėlai Apdrausti iki \$20,000.

UNIVERSAL

SAVINGS & LOAN ASSOCIATION

1800 So. Halsted St. Chicago, Ill. 60608

VIENA STIPRIAUSIŲ BENDROVIŲ, TURINTI DIDELES ATSARGAS

Išsteigta 1923 metais Tel. 421-3070

Ištaigos pietuose klemas automobiliams pastatyti

DR. ANNA BALIUNAS
AKIŲ, AUSŲ NOSIŲ
IR GERKLIO LIGŲ
PRITAIKO AKINIUS
2858 W. 63rd STREET
Ofiso telefonas: PROspect 8-3229
Rezid. telefonas: WALbrook 5-5076
Kasdien nuo 10 iki 12 val. ryto,
nuo 7 iki 9 val. vak. Treč. uždaryta.

DR. K. G. BALUKAS
AKUŠERIJĄ IR MOTERŲ LIGŲ
GINEKOLOGINĘ CHIRURGIJĄ
6449 So. Puleaski Rd. (Crawford
Medical Building), Tel. LU 5-6446
Pirmą ligonius pagal susitarimą.
Jei neatsiliepia, skambinti 374-8012
Telefonas: PROspect 8-1717

DR. S. BIEZIS
GYDYTOJAS IR CHIRURGAS
3148 WEST 63rd STREET
Val. kas dieną po pietų 1-3; vak. 7-8
tikrai antradieniais ir penktadieniais.
Trečiadienį, šeštadienį, sekmadienį uždaryta.
Rez. 3241 WEST 66th PLACE
Phone: REpublic 7-7868

DR. C. K. BOBELIS
IR
DR. B. B. SEITON
INKSTŲ IR ŠLAPIMO TAKŲ
CHIRURGIJĄ
Telefonas: 695-0533
Fox Valley Medical Center
860 Summit St.
ROUTE 58, ELGIN, ILLINOIS

DR. PETER BRAZIS
PHYSICIAN AND SURGEON
2434 WEST 71st STREET
Ofiso telefonas: HEimlock 4-5849
Rezid. 388-2233
OFISO VALANDOS:
Pirmadieniais ir ketvirtadienį 1-7 val.
antradienį, penktadienį nuo 1-5, trečiadienį, šeštadienį, sekmadienį uždaryta.

DR. W. EISIN - EISINAS
AKUŠERIJĄ IR MOTERŲ LIGŲ
GINEKOLOGINĘ CHIRURGIJĄ
6132 So. Kedzie Ave., WA 5-2670
Valandos pagal susitarimą. Jei neat-
siliepia, skambinti MI 3-0001.
Ofiso tel.: HE 4-1818 arba RE 7-9700
Rezidencijos: PR 6-9801

DR. J. MESKAUSKAS
GYDYTOJAS IR CHIRURGAS
VIDAUS LIGŲ SPEC.
2454 WEST 71st STREET
VALANDOS: Pirmadienį, antradienį, ket-
virtadienį ir penktadienį nuo 3 iki
7 val. popiet. Ketvirtadienį ir šeštadienį
nuo 9 iki 11 val. ryto, ryto tik
susitarimu.

DR. FRANK PLECKAS
OPTOMETRISTAS
KALBA LIETUVISKAI
2618 W. 71st St. — Tel. 737-5149
Tikrina akis. Pritaiko akinius ir
"contact lenses".
Val. pagal susitarimą. Uždaryta trečiadienį.

DR. LEONAS SEIBUTIS
INKSTŲ, PUSLĖS IR
PROSTATOS CHIRURGIJĄ
2655 WEST 63rd STREET
Val. antradienį, nuo 1-4 po pietų,
ketvirtadienį, nuo 5-7 val. vak.
Ofiso telefonas: 776-2880
Naujas rez. telefonas: 448-5545

DR. P. STRIMAITIS
GYDYTOJAS IR CHIRURGAS
Bendra praktika ir chirurgija
Ofiso telefonas: 2750 West 71st St.
Tel.: 925-8296
Valandos: 2-8 val. vak. Penktadienį
10-12 ir nuo 2 iki 8 val. vak.
Seksmdieniais ir trečiadieniais
uždaryta.

DR. VYT. TAURAS
GYDYTOJAS IR CHIRURGAS
Bendra praktika, spec. MOTERŲ ligos
Ofiso telefonas: 2652 WEST 59th STREET
Tel.: PR 8-1223
OFISO VAL.: pirm., antradienį, trečiadienį,
penktadienį ir šeštadienį nuo 10-12 val.
vak. 2-4 val. po pietų ir kitu laiku
pagal susitarimą.

V. TUMASONIS, M. D., S. C.
CHIRURGAS
3454 WEST 71st STREET
Ofiso telefonas: HEimlock 4-2123
Rezid. telefonas: GILson 8-6195
Pirmą ligonius pagal susitarimą. Del
valandos skambinti telefonas: HE 4-2123,
jei neatsiliepia, tai telefonas: GI 8-6195.

P. SILEIKIS, O. P.
ORTHOPEDES-PROTEZISTAS
Aparatai, Protezės, Med. Bop.
daliai. Speciali pagalba Japon.
(Arch Support) ir t. t.
Val.: 9-4 ir 6-8 Seštadieniais 9-1.
2850 West 63rd St., Chicago, Ill. 60629
Telefonas: PROspect 6-5084

help your
HEART FUND
help your HEART

LAIŠKAS REDAKCIJAI

Atviras laiškas skaitytojams per Naujienas

Prasau man nekliauti etikečių...

1971 m. vasario 15 ir 16 d. kas pastangas "surasti vieny-
Naujienų numeruose buvo pa-
skelbta, mano privatinė nuomo-
ne, šiek tiek keistu būdu para-
šyta p. L. Balvočiaus kores-
pondencija apie Los Angeles
Liet. Bendruomenės apylinkės
surodą viešą pasikalbėjimą,
norėjusį pasvarstyti Bendruo-
menės vaidmenį "Lietuvos lais-
vinimo darbe". Jūsų korespon-
dentas savo feljetono pabaigo-
je mini, kad tarpe kelių kitų
ir aš sėdėjęs salėje, bet visą
laiką tylėjęs, buvęs bežadis.
Ir jis tuojau pat savo bei dar
kaskokio "gero bičiulio žurnali-
sto" vardu aiškina, jog aš dėl
to tylėjęs, kadangi esąs "nuo
pelningas bičiulio frontiškam Ben-
druomenės kūrui" ir dar per-
nai per lietuvių radiją pasisa-
gęs Bendruomenės naudai, o
Alto nenaudai.

Tokie mane liečiantieji ko-
respondento komentavimai ir
išvedžiojimai yra be pagrindo,
ir man labai gaila, beveik jau
ir juokinga, kad atėjo laikas,
kai reikia viešai aiškintis, ko-
dėl tu nuėjai į kokią paskaitą
ir kodėl tu, jos pasiklausęs,
tylėjai. O jeigu tylėjai, tai
reiškia, kad tu šitaip, o ne ki-
taip galvojai, palaikėi tą, o he-
aną konflikto kariaučių puse.

Į Bendruomenės ruožas pa-
skaitėles ir diskusijas aš nuė-
jau, nes ten žadėti pasvarstyti
klausimai man atrodė įdomūs
ir svarbūs. Man kaip tik norė-
josi pasiklausyti, ką kiti tau-
tiečiai, bendruomenininkai ir
frontininkai, taipgi ir veikles-
nio jaunimo atstovai tais klau-
simais galvoja, kaip sampro-
tauja, ką sūlo, ką peikia. Be
to, ir tą pobūvį buvau kvieštas
atsilankyti net du kart per ra-
diją ir vieno Bendruomenės
apylinkės veikėjo gyvū žodžiu.
Kad nuėjau ir praleidau bėsi-
klaušydama su viršum porą
valandų, tai ne kiek nėsiga-
liu, būvau visiškai patenkint-
tas. Nors ten neišgirdau nė
vienos naujos informacijos ar
konceptijos dėl "dalyvavimo
Lietuvos laisvinimo darbe",
bet užtat labai akivaizdžiai ga-
lėjau stebėti mūsų bendruo-
menės intelektualinį zenitą ir
diskusijų lygį, aiškiai mato-
mą prelegentų, idėjų miglotu-
mą bei neaiškumą, geresį jų
bei visų mūsų norus ir bevilti-

O tylėjau, arba buvau "be-
žadis" dėl to, kad buvau tik
šiaipjau svečias, visiškai netu-
rėjau pretenzijų "tarti žodį",
ir niekas man nei iš anksto,
nei per pobūvį nesūlė kalbėti.
Ypač tokių pretenzijų negalė-
jau turėti, kai keturiem prele-
gentam per ilgai užtesus savo
paskaitas, diskusijų vadovas
iš publikos kalbantis tuojau
paprastė būti kiek galint trum-
pesnius, paskui emė riboti lai-
ką šešiom, pagaliau dargi trim
minutėm. Aš per tiek laiko
svarbesniais klausimais dar
nesu išmokęs ką nors kons-
truktivaus pasakyti — ir ne-
matau reikalo mokytis.

Bet svarbiausia tylijoje
prezastis, kad ir tokiom ap-
linkybėm išskendau neprašęs
balso, be abejo, buvo bendras
prelegentų ir publikos dalyvių
sudarytas temų svarstymo ly-
gis bei tonas. Jį (labai atsipra-
šydamas) charakterizuočiau,
kaip gana žemą, mūsų viet-
niam pajėgumui tikrai per žemą,
kilusį iš per nerūpestingo
pasiruošimo ar apgailėtino ne-
sugebėjimo aiškiai ir konkre-
čiai išdėstyti pasistatytą pro-
blemą, dažniausiai prele-
gentam ir diskusijų dalyviams
kalbant visai ne į temą, tuščiai
ir retoriskai, jaudinančiai pa-
teiktikai ar demagogiškai. Aiš-
ku, taip nieko vertingo negali-
ma išspręsti, ir nieko nebuvo
išspręsta. Visa tokių diskusijų
vertė — kiek pateikiama sma-
gesnės pramogos — klausytojui.

Kad aš, ir tylėdamas per
diskusijas, belgi vistiek buvęs
už Fronto bičiulių siūlomą Ben-
druomenės kursą, tai Jūsų ko-
respondentas mėgino įrodyti
kelių žodžių citata iš mano
praėjusių metų radijo prakal-
bės apie Alto ir Bendruome-
nės konfliktą. Ta citata nieko
bendro neturi su koku nors
mano "bičiulio frontiško kurso"
išgyrimu ar atmetimu. Ji išim-
ta iš konteksto ir visai neturi
prasmės, kaip koresponden-
tas aiškina. Jos tikslas buvo
tik aptarti anų metų buvusią
nesutarimų situaciją.

Aš duomiuosi įvairiais mū-
sų gyvenimo kultūros ir poli-
tikos reikalais, bet nei pernai,
nei šiomet nesu užėmęs kokios
šališkos pozicijos Amerikos
Liet. Bendruomenės ir Ameri-
kos Tarybos deka. vis nesibai
giančių konfliktų atžvilgiu.
Taigi prašau man savavališkai
nekliauti tokių ar kitokių eti-
kečių.

Nemanau, kad mano, kaip
lietuvių ir laikraštinių, pa-
reiga būtinai pasisakyti tik už
vieną ar už kitą pusę — ar kad
be tokio pasisakymo nebegalė-
čiau gyventi ir nebežinočiau
ką veikti. Be to, šios specia-
lios kivių problemos aš nelai-
kau tokia jau labai svarbia ir
reikšminga "Lietuvos laisvi-
nimo darbe", kaip abiejų pu-
sių žygininkai pretenduoja.
Mano išskirtinio domėjimosi
hedind ir ta aplinkybė, kad
gincas pagaliau vis susiveda į
klausimą: kieno išdan turi nu-
plaukti Vasario 16 minėjimų
aukos.

Ta dingstini drįstu įtarti,
kad žygininkai nelabai suvo-
kia, koki jų gincas daro skur-
dų ir negatyvių įspūdį tokiui
eilinei Amerikos lietuvių vi-
suomeni, kaip pvz. man.
Los Angeles, 1972. II. 20.
Brūnys Raita

Lozoraicio rastas Vasario 16 proga

Lietuvos Diplomatos Sefas
St. Lozoraitis Vasario 16-sios
proga paskelbė raštą — kreipi-
mąsi į Prancūzijos lietuvius.
Nurodęs, jog šioji šventė mums
yra natūrali pareiga, jis pabrė-
žė ir jos platesnę reikšmę.
St. Lozoraitis nurodė: "Tarp-
tautinė santvarka yra sovietų
politikos giliai sukręsta. Teisės,
teisingumo, moralės sąvokos iš-
nyksta iš tarptautinio gyven-
imo ir ypač iš Jungtinių Tautų
Organizacijos veiklos. Dažnai
atrodo, lyg demokratijos būtų
pavargusios ginti — net ir tik
žodžiais — demokratinius prin-
cipus užsienio politikoje.

Sitokiomis aplinkybėmis kel-
dami savo balsą už Lietuvos lais-
vę, mes prisidedame prie tų
teisių bei moralės vertybių gy-
nimo, nuo kurių atgimimo pri-
klauso civilizotojo pasaulio atei-
tis".

METINIS KNYGŲ PATIKRINIMAS

S. L. A. 134-tos Moterų kuopos
metinis knygų patikrinimas
įvyko vasario mėn. 2 d. pirmi-
ninkės Elenos Čižauskienės na-
muose. Nors labai blogame ore,
per sniegą ir pusnis susirinko
valdyba ir komisija, susidedanti
iš Juzės Gulbinienės, Zinidos
Rife ir Eugenijos Jonkaitis. Ra-
portai ir atsiskaitomybės kny-
gos mūsų kuopos sekretorės
Kristinos Austin yra labai tvar-
kingai vedami, komisijai aiškiai
suprantamos, dėl to patikrin-
imas neilgai truko.

Po knygų patikrinimo pirmi-
ninkė E. Čižauskienė pakvietė
valdybą ir komisiją prie lietu-
viškos skanios vakarienės. Ačiū
jai.

Po vakarienės visos griebėsi
darbo — sutvarkyti dovanas,
kurios bus išdalintos žaidimų
metu. Tai įvyks kovo 5 d., Hol-
lywood svetainėje. Tikime, kad
harės ir kuopą remiantieji sve-
čiai supras mūsų darbą ir gau-
siai atsilankys.

Susirinkimas įvyks kovo mėn.
3 d. — bus SLA Pildomosios
Tarybos rinkimai.
Korespondentė E. J.

Per 30 d. pastatė pilį

Turistų mėgstama piliis, va-
dinama Monatschloss, Zalc-
burgo mieste, Austrijoje, bu-
vo pastatyta per 30 dienų. Gra-
fas Hohenems, kuris valdė tą
miestą 1612 — 1619 m., pažā-
dėjo mielajai gražuolei Barba-
rai Mahon ją pastatyti gimta-
dieniui, bet pamiršo ir atsimi-
nė tik 30 d. prieš tą šventę. Tai
nebuvo per vėlu. Jis sušaukė
tūkstančius mūrinių stalių
bei kitų statybos specialistų ir
pasakė jiems, kad nuo jų pri-
klauso duoto pažado ištesėjimas.
Šie dirbo dienomis taip
pat naktimis ir savo valdovo
žodį ištesėjo.

NAUJIENAS
— TETRY SKAITA
Lietuvių taipgi perka ir perdo-
na ir proga užmo tikrai per
NAUJIENAS

Susirinkimų ir parengimų
PRANESIMAI
— Lietuvių Filatelistų Draugijos
"Lietuva" narių susirinkimas įvyks
vasario 29 d. 7:30 val. vak., Jaunimo
Centre. Kviečiami nariai ir svečiai
gausiai dalyvauti. Valdyba

— SLA 36-tos kuopos mėnesinis ir
extra susirinkimas įvyks trečiadienį,
kovo 1 dieną Chicago Lietuvių Au-
ditorijoje, 3133 S. Halsted St., 7:30 val.
vak. Visi nariai ir narės kviečiamos
ir susirinkimą, nes bus rinkimas Pil-
domosios Tarybos ir taipgi rinkimas
seimo delegatų, kurie vyks į Miami,
Florida birželio mėn.

A. Kaulakis, rašt.

— Ervilko Draugisko Klubu susi-
rinkimas įvyks trečiadienį, kovo 1 d.
Hollywood Inn salėje, 2417 W. 43 St.,
8 val. vak. Nariai prašomi atsilanky-
ti laiku, nes yra daug svarbių reikalų
aptarti. 1972 metų pirmą rinkimą
būti būtina išrinktas. Jeigu kas dar
nėra duoklių užsimokėjęs, prašomas
užsimokėti šiame susirinkime.
E. M. M.

PADĖKA

A. A.

STEPONAS RAŠYTINIS

Mirė 1972 metų vasario mėn. 16 dieną ir palaidotas Lietuvių Šv.
Kazimiero kapinėse.
Velionis Steponas Rašytinis negali atsidėkoti tiems, kurie suteikė
jam paskutinį patarnavimą ir padėjo jį į amžinybės vietą. Todėl
mes, atmindami jį ir apgailėdami jo mirtį, dėkojame draugams, at-
vykusiems ir šermentis, atsiuntusiems gėlių, užpirkusiems mišias ir pa-
lydėjusiems į kapines.
Dėkojame mūsų dvasiškam tėveliui, kun. Vaclovui Zakaraskui,
kuris atlaikė spūdingas pamaldas už jo sielą.
Dėkojame Laidotuvių direktoriams Mažeika-Evans už mandagų
ir tvarkingą patarnavimą.
Dėkojame karstanešiams, nunešusiems jį į amžinojo poilsio vie-
tą ir visiems laidotuvių dalyvavusiems giminiams, draugams bei pa-
žįstamiems. O Tau, mūsų mylimasis, sakome: — Ramiai išsiskis šal-
tojų žemelei.

Nūliūdė lieka:

Sūnus Vytautas, Lietuvoje — žmona Adelė,
sūnus Leonardas, giminės.

A. A.

ANNA KUIZINAS

Gimusi Pudževaite

Gyt. Town of Lake apylinkėje

Mirė 1972 m. vasario mėn. 26 dieną, 2:00 val. ryto, sulaukusi 91
metų amžiaus. Gimusi Lietuvoje, Uplynos miestelyje.
Amerikoje išgyveno 70 metų.
Paliko nuliūdę: 2 dukterys — Janet Raila, jos vyras Frank ir Anna
Canada, jos vyras Anthony; 3 sūnūs — Bruno, jo žmona Anna; Sam,
jo žmona Stephanie ir Joseph; 8 anūkai ir daug proanūkų, bei kiti
giminės, draugai ir pažįstami.
Kūnas pašarvotas Eudeikio koplyčioje, 4605 So. Hermitage Ave.

Antradienį, vasario 29 dieną 9:00 val. ryto bus lydinama iš kopy-
čios į Šv. Kryžiaus parapijos bažnyčią, o po gedulingų pamaldų bus
laidojama Lietuvių Šv. Kazimiero kapinėse.

Visi a. a. Anna Kuizinas giminės, draugai ir pažįstami nuosirdžiai
kviečiami dalyvauti laidotuvių ir sutelkti jai paskutinį patarnavimą
ir atsisveikinimą.

Nuliūdę lieka:

Dukterys, sūnūs, giminės.

Laidotuvių Direktoriai Geraldas F. Daimid ir Dovydas P. Gaidas.
Tel. 927-1741.

PICKITE JAV. TAUPYMO BONUS

GELININKAS
(PUTRAMENTAS)
Linksmumo arba liūdesio valandov-
grazusios gėlės ir vainikai an-
cipų papuošimui ir sezoninės
kapams gėlės.
ROY R. PETRO (PUTRAMENTAS)
5525 So. Harlem Ave. — 586-1220

GUŽAUSKŲ
GELES VISOMS PROGOMS
BEVERLY HILLS GELINČIA
2443 WEST 63rd STREET
Telefonas: PR 8-0833 ir PR 8-0834

PETKUS
TĖVAS IR SŪNUS
MARQUETTE FUNERAL HOME
2533 W. 71st Street
Telefonas: GROvehill 6-2345-6
1410 So. 50th Ave., Cicero
Telefonas: TOWNhall 3-2108-9
TRYS MODERNISKOS KOPLYČIOS
AIKŠTĖ AUTOMOBILIAMS PASTATYTI

Laidotuvių Direktorai
MAŽEIK & EVANS
6845 SO. WESTERN AVE.
TRYS MODERNISKOS
AIR-CONDITIONED KOPLYČIOS
MAŽONAS VIETA
REpublic 7-3600 REpublic 7-8601

EUDEIKIS
SENIAUSIA IR DIDžiausia LAIDOJIMO ĮSTAIGA
LAIDOTUVIŲ DIREKTORIAI:
DOVYDAS P. GAIDAS GERALDAS F. DAIMID
4605-07 So. HERMITAGE AVENUE
Tel.: YArds 7-1741 - 1742
4330-34 So. CALIFORNIA AVENUE
Telefonas: LAfayette 3-0440
MODERNISKOS AIR-CONDITIONED KOPLYČIOS

VARIAI:
Chicagos
Lietuvių
Laidotuvių
Direktorių
Asociacijos
AMBULANCĖ
PATARNAVI-
MAS CIENA
IR NAKTI
TŪRIME
KOPLYČIAS
VISOSE MIESTO
DALYSE

ANTANAS M. PHILLIPS
3307 So. LITUANICA AVENUE. Phone: YArds 7-3401

BUTKUS - VASAITIS
1446 So. 50th Ave., Cicero, Ill. Phone: OLYmpic 2-1003

PETRAS BIELIŪNAS
4348 So. CALIFORNIA AVE. Phone: LAfayette 3-3572

GEORGE F. RUDMINAS
3319 So. LITUANICA AVE. Tel.: YArds 7-1136-1139

STEPONAS C. LACK IR SŪNUS
(LACKAWICZ)
2424 WEST 69th STREET REpublic 7-1213
2314 WEST 23rd PLACE Virginia 7-6672
11028 SOUTH WEST HIGHWAY, Palos Hills, Ill. 974-4410

P. J. RIDIKAS
3354 So. HALSTED STREET Phone: YArds 7-1911

LEONARD BUKAUSKAS IR SŪNUS
10821 So. MICHIGAN AVE. Phone Commodore 4-2228
649 EAST 162nd ST. Phone Commodore 4-2228
South Holland, Illinois

LATVIJOS RUSINIMO PAVYZDŽIAI

Elta toliau pateikia ištiraukus iš Latvijos 17 komunistų, nusivylusių Maskvos siekiais surusinti Latviją, rašto, pasiūsto kom. partijų vadovybės Vakarų Europoje.

Vis daugiau rusų, nemokančių vietos kalbos

Latvijos rusinimas, kolonizavimas rusais bei kitais tebevyksta. Būdinga, kad jei didesnėse imonėse daugelis darbininkų — latviai, tai vadovaujančiose vietose žmonės, nemoką latvių kalbos (pvz. Popovo vardo radijo imonė, žinomasis vagonų fabrikas ir kt.). Latvių tarnautojų skaičius vis mažėja. Štai, Latvijos vidaus reikalų ministerijos žinyboje Rygoje dirbo apie 1,500 žmonių, tačiau jų tarpe latvių buvo apie 300. Latviškai nesikalbama 51 proc. prekybos tarnautojų, gi prekybos vadovų tarpe latvių teliko 29 proc. Labai mažai latvių yra ir statybų srity.

Iš miestų imonėse dirbančių gydytojų latviškai nemoka net 65 proc. ir dėl to atsiranda nesusipratimai nustatant diagnozes, skiriant gydymo priemones ir pan. Visa tai kelia krašto gyvenimo didžiulį nepasitenkinimą.

Kryptis — surusinti visą gyvenimą Latvijoje

Taigi, rusinimo vyksmui esant sėkmingam, rusai-okupantai dabar jau, kaip teigia 17 komunistų, siekia išspręsti kitą uždavinį — palaipsniui surusinti visą gyvenimą Latvijoje.

Latvių komunistų rašte pateikta visa eilė tokio totalinio surusinimo priemonių. Kai kurios būdingesnės: — tenkinant atvykėlių (rusų, gudų, ukrainiečių) norus siekiama gausinti radijo bei televizijos programas rusų kalba. Dabar tik dalis programų teikiama rusų kalba, tačiau visvien du trečdaliai visų programų jau atliekama rusų kalba... — nors Latvijoje (kaip ir Lietuvoje...) gaunami visi Sovietų Rusijoje leidžiami periodiniai leidiniai, tačiau Latvijoje

apie 50 proc. leidinių spausdinama rusų kalba. Skelbiama, kad nesą popieriaus latvių rašytojų kūrybai ar mokyklų vadovėliams leisti. Nors... leidžiami, rusų kalba, rusų rašytojų kūriniai bei vadovėliai — oficialus susirašėjimas tarp organizacijų turis būti rusų kalba, — mokslininkų, kolchozų susirinkimuose kalbama rusiškai. Jei kolektyvo susirinkime atsiranda bent vienas rusas, jis reikalauja kalbėti rusų kalba. Jei būtų pasipriešinta, tai toks kolektyvas bus apkalintinas nacionalizmu.

Skatinamos mišrios vedybos

Rusai Latvijoje įvairiais būdais skatina draugauti su rusais (tas pats ir Lietuvoje... — Red.). Skatinamos latvių vedybos su rusais ar rusėmis.

Rusinimo pastangas liudija ir rusiškieji pavadinimai prekybos, cigarečių gamyboje. Tik ir skamba pavadinimai: "Buločka", "Lastoška", "Kara-Kum", "Kazbek" ir pan. Restorai, valgyklos gamina valgius pagal rusiškios receptus...

Oficialiai neuždrausta, bet nešvenčiama latvių Ligo šventė, proteguojami rusų rašytojai, o iš latvių klasikų leidžiama spausdinti Rainį, Paeģlį, Veidenbaumą, dar vieną kitą.

Rusiškai pavadinti ir visi šeši rajonai Rygoje (Lenino, Kirovo vardo ir pan.). Rygos gatvės turi net carų laikų pavadinimus, pvz. rusų gubernatoriaus Suverino... Sostinėje yra ne tik Lenino, bet ir caro Petro I-jo memorialiniai namai...

Latvijos jaunimas, tinkamas kariuomenei, siunčiamas į Rusijos gilumą, kuo toliau nuo Latvijos ir nepaisant to, kad, anot 17 latvių rašto, latviai, Leninui pavadus, spalio revoliucijos metu gynę Kremlių ir jie antrojo

Šiaurinėje Airijoje du berniukai žaidžia su degusio automobilio lauke. Toliau matosi katalikų demonstracija prieš civilių šaudymą.

pas. karo metu su savo divizijomis kovoję drauge su rusais... Pagaliau, netvirtinamas toks teatyrų, chorų, orkestrų ir kt. repertuaras, kuriame nebūtų rusiškų pjesių ar dainų.

Latviai priešinosi ir... buvo nubauti

Ar latvių komunistai bei pati tauta tyloje, tokiais rusų politikai vykstant? Ne — atsako 17 komunistų. Buvo aštraus pasipriešinimo pavyzdžiai. Išdavos? Atleidimai, šalinimai... ir čia pateikiama bent keliasdešimt latvių — partijos sekretorių, ministrų pirmininkų ir kt. pareigūnų pavardžių.

Dabar vadovaujančiose vietose atsidūrę tokie latviai, kurie visą gyvenimą išgyveno Rusijoje ir Latvijoje atvyko tik pastarajam karui pasibaigus. Dauguma jų nemoka latvių kalbos arba kalba visai prastai. Visa valdžia dabar Latvijoje — tokių žmonių rankose.

Vakarai jau susipažino su tokia padėtimi

Tie 17 komunistų savo rašto pabaigoje teigė, kad komunistų žodžiai neatitinka jų veiksmams, kad rusai visiškai pažeidė marksizmo-leninizmo dėsnius. Jie pareiškė viltį, kad Vakarų komunistai, gal, galėtų paveikti Kremlių, kad jis nevestų tokios pragaištingos politikos tautybių atžvilgiu. Priešingai, tektų Kremliui valdovus demaskuoti ir boikotuoti.

Latviai, matyt, tikėjosi, kad jų raštas apie padėtį Latvijoje plačiai pasklis Vakarų kraštuose. Užsienio spauda liudija, kad tai jau įvyko. (E)

NIXONO KELIONĖ Į KINIJĄ

(Atkelta iš 1 psl.)

rines jėgas, jei bus reikalinga ginti Formozą ir Paskadorų salas". Atstovų Rūmai tokią rezoliuciją priėmė po trijų valandų debatų 409 balsais prieš 3 balsus. Senate ta rezoliucija po 26 val. debatų buvo priimta 85-3 balsais. Čia daugiausia laiko sugaišino tuometinis liberalas sen. iš Oregono Wayne Morse, kuris visą laiką priešinosi ir Pietų Vietnamo gynimui nuo komunistinės agresijos ir kuris paskutiniuose rinkimuose buvo išmestas iš senato jo valstijos balsuotojų.

Gavęs šitokią rezoliuciją, prezidentas Eisenhoweris pasiuntė Septintąjį laivyną su 100 laivų prie Formozos krantų. Jis tačiau ne tiek saugojo Formozą nuo Kinijos puolimo, kiek saugojo Kiniją nuo Chiang Kai Sheko puolimo. Kinija, kuri laikė savo rytinėse provincijose apie milijoną kareivių, galėjo juos atitraukti, pasitikėdama, kad Washingtonas neleis Formozos vadams pradėti puolimo. Nuo to laiko praėjo 17 metų.

Amerika sukišo daug milijonų kovodama prieš komunizmą Laose, Tailandijoje, Vietname ir Kambodijoje. Prezidento Rhee pranašystė, kad laiko mažai liko, ima pildytis. Formozą buvo išmesta iš Jungtinių Tautų. Raudonoji Kinija sustiprino savo reizimą viduje, o dabar sustiprino ir savo tarptautinę poziciją iki tokio laipsnio, kad jos sostinėje lankosi buvęs Eisenhowerio padėjėjas Nixonas. Šiandien Kinija ir Sovietų Sąjunga stovi skirtingose ideologinėse stovyklose, tačiau nuolatiniai vadų valymai Kinijoje, rodo, kad Mao Tse Tungui mirus ir pirmąsias eiles partijoje ir valdžioje gali vėl iškilti Maskvos linijos šalininkai. Tada vėl Maskva ir Pekinas stovės kartu. Tada dar aiškesni bus buvusio P. Korėjo prezidento Rhee aiškinimai Amerikos kongresui, — aiškinimai, kurių niekas nesuprato ir neišgirdo. A. P.

Stebuklingi ryžiai

Chamaran distrikte, Indijoje, auga ryžiai, kurie atspėja kokio dydžio potvyniai bus tais metais ir pagal būsimą vandens gylį išaugina atitinkama aukščio savo stiebą. Paprastai ryžiai išauga apie 5 pėdų aukščio. Bet šio slėnio ryžiai kartais pasiekia 20 pėdų aukštį, jei tik tais metais būna toks didelis potvynis, kad savo viršūnę turėtų virš vandens paviršiaus. Pilnai vandens apsemti ryžiai žūsta. Agromamai ir meteorologai bei gamtos stebėtojai negali iš anksto nustatyti kokio dydžio bus ten potvyniai. Kaip tie ryžiai tai sužino ir tai kartoją kiekvienais metais, lieka dar iki šiol neišaiškinta paslaptis.

Filmų aktorius Charles Bronson po šešerių metų sugrįžo į Hollywoodą iš Europos. Jis vaidins filme "The Mechanic".

HELP WANTED — MALE

Darbininkų Reikia

Pool table assembly line
WORKERS
needed by
ARMAC ENTERPRISES
Starting wage \$2.25 per hour.
Opportunity for advancement.
Apply Monday or Tuesday.
3950 So. UNION AVENUE

TRUMP AI

— Bronius ir Aksenija Kurai taip pat Pranė Marcinkienė, gyv. Marquette Parko apylinkėje, gavo Amerikos pilietybę.

— Marijos Aukšt. Mokyklos laikraštis Herald ir jo leidėjai bei darbuotojai gavo pagyrimo raštą iš Tuberculosis instituto už gerą informaciją apie rūkymo žalą ir pastangas išlaikyti švarią aplinką.

— Pvi. Joseph S. Soparas iš Marquette Parko apylinkės, baigęs jauno kareivio apmokymą Ft. Lewis bazėje, paskirtas į Ft. Sam Medikų mokyklą, Houston, Texas. Jis yra baigęs biologijos mokslus bakalauro laipsniu Illinois universitete, Circle campus. Siemet ten pradėjo studijuoti jo brolis Stanley.

— Chicago Lawn Policijos distrikte per pirmąsias 4 šių metų savaites buvo 2% mažiau nusikaltimų, negu pereiniais metais tuo pačiu laiku.

— Dail. Jurgio Juodžio, New York, N. Y., darbų paroda įvyks gegužės 6—14 d. Detroito, Lietuvių namuose. Rengia Lietuvių Fondo Vajaus komitetas.

— Vitas Gerulaitis laimėjo antrą vietą jaunių lauko teniso varžybose, Miami Beach, Fla. Dalyvavo 256 varžovai. Nėra abejonės, kad jaunojo teniso žvaigždė gavo gerą treniruočių savo šeimoje. Jo tėvas Vytautas buvo 3 iš eilės metus Lietuvos meisteris šioje sporto šakoje ir vienerius metus buvo Pabaltijo valstybių meisteriu. Vytautas ir Aldona Gerulaitiai dabar gyvena New Yorke.

— Ponia M. Stankus iš Kelly Pk. apylinkės buvo pagerbta kaip buv. Longfellow mokyklos Tėvų ir mokytojų tarybos pirmininkė tos mokyklos 40 metų sukakties proga.

— Stud. Paul Bubines iš Gage Parko apylinkės dalyvauja Illinois universiteto Circle campus orkestre.

— Sol. Roma Mastienė pakviesta dalyvauti Brighton Parko lietuvių Lietuvos nepriklausomybės minėjimo programoje kovo 12 d.

— Vita Noreikaitė, Baltimore, Md., išrinkta Jaunimo metų komiteto pirmininke. Į komitetą įeina Ramunė Buivytė ir Aldona Drazdytė.

SKAITYK IR KATAM PATARK SKAITYTI "NAUJENAS"

REAL ESTATE

REAL ESTATE FOR SALE
Namai, Žemė — Pardavimui

REAL ESTATE FOR SALE
Namai, Žemė — Pardavimui

PASKOLOS PERKANT NAMUS, DAROMOS ILGIEMS TERMINAMS IR ZEMAIS NUOSIMCIAIS MENESINIAIS ISSIMOKEJIMAIS

DEL VISU INFORMACIJU, KREIPKITE SI

MUTUAL FEDERAL SAVINGS

PETRAS KAZANAUSKAS, Prezidentas

2212 W. Cermak Road Chicago, Ill. Virginia 7-7747

BUTŲ NUOMAVIMAS

NAMŲ VALDYMAS — NOTARIATAS — VERTIMAI

[VISŲ RUSIŲ DRAUDIMO AGENTŲRA]

J. BACEVIČIUS — BELL REALTY
INCOME TAX SERVICE

6455 So. Kedzie Ave. — PROspect 8-2233

DELUXE BRICK RANCH

6 rooms — 3 bedrooms — perfect condition, 2-car brick garage. On 50 feet lot near Marquette Park. Mrs. RITHNER, E-4300 McKEE & POAGUE, 3145 W. 63rd St.

PARDUODANT NAMUS,

NUOMOJANT BUTUS,

pašaukite mus

434-8786

LISKUS R. E.

2502 W. 69th STREET

Kazys J. Macke - Maciukas,

ilgų metų pareigūnas Chicago Savings and Loan Ass'n., šiomis dienomis pasitraukė iš pareigų ir grįžo į savo seną biznį, Real Estate, Insurance ir Income Tax patarnaviną. Reikalui esant, kreipkitės adresu: 2549 W. 71st Street, Chicago. Telef. PR 6-3140. (Pr).

Užbaikime Milijoną! Jonas

Belinis iš Grand Rapids, MI., atsiųsdamas Liet. Fondui septintąjį šimtą dol., savo laiškelį rašo: "Nors gyvenau iš pensijos, bet įvertindamas LF reikšmę mūsų lietuviškos kultūros ir lietuviškumo palaikyme, kiekvienais metais Lietuvos nepriklausomybės šventės proga aukosiu po 100. Jei Aukščiausias leis gyvam pasilikti, norėčiau prisidėti iki 1000". LF adresas: 2422 W. Marquette Rd., Chicago, Ill. 60629, tel. 925-6897. (Pr).

Federalinių ir valstijos pajamų

mokesčių apskaičiavimas INCOME TAX. Nekilnojamo turto pirkimas. PARDAVIMAS. REAL ESTATE. Parašų patvirtinimas. NOTARY PUBLIC. Draudimo informacijos. INSURANCE. NAUJAS ADRESAS. ŠIMAITIS REALTY. 2951 W. 63 St. (prie Sacramento) Tel. 436-7878

A. TVERAS

LAIKRODŽIAI IR BRANGENYBĖS. Pardavimas ir Taisymas. 2646 WEST 69th STREET. Tel.: Republic 7-1941

M. A. ŠIMKUS

Real Estate, Notary Public. INCOME TAX SERVICE. 4259 S. Maplewood, Tel. 254-7450. Beto daromi ir liudijami vertimai, pildomi pilietybės pareiškimai ir kitoki blankai.

TERRA

Brangenybės, Laikrodžiai, Dovanos visoms progoms. 3237 WEST 63rd ST., CHICAGO. Telef. 434-4660

A. & L. INSURANCE & REALTY

A. LAURAITIS. INCOME TAX. 4645 So. ASHLAND AVE. LA 3-4775. (Currency Exchange įstaiga). Pigūs automobilų draudimai.

SKAITYK "NAUJENAS" —

JOS TEIKIA GERIAUSIAS, TEISINGIAUSIAS ŽINIAS

LAIMINGI NAMAI

2 BUTŲ MORAS — 6 ir 5 kambariai. Medžių įkaltas beismantas. Naujas gazu šildymas. Modernios vonios ir virtuvės. Naujas mūro garazas, elektros dursys. Arti mūsų. — \$36,500.

TIKRAI 1½ AUKŠTO 2 butų mūras 20 metų. 2 auto garazas. Gazu baseboard šildymas. Gražus, sausas įrengtas beismantas. Marquette Parke. — \$35,000.

10 BUTŲ MORAS, apie \$14,500 nuomos. Marquette Parke. Kaina \$74,700. Investuokite pelningai ir saugiai.

SVIESUS 2 BUTŲ 11 metų mūras, naujas garazas su elektr. durimis, atšilimo medis, alumi. langai, nauji karpetai. 2 radiant šildymai, sveiki oro vėsinčiai, sausas — aukštas beismantas, prie pat Marquette Parko. \$44,000.

DIDELIS 6 kambarių mūras. Modernus 2 auto garazas, kabinetų virtuvė, gazu šildymas. Puikus namas gyventi Marquette Parke. \$22,500.

2 BUTŲ MORAS arti bažnyčios ir mokyklų. 3 kamb. su ausum beismantas, 2 auto garazas. \$29,000.

ZEMES — 30 pėdų su garazu prie pat parko. \$10,400.

Valdis Real Estate

7051 So. Washtenaw Ave. RE 7-7200

APYNAUJIS 2-ju butu gražus mūr. po 3 mieg., alumi. langai, karštu vandeniu šiluma gazu. 2-ju autom. garazas. Gražioje vietoje prie parko. — \$40,500.

6 KAMB. MŪR... moderni virtuvė ir vonia, alumi. langai, karštu vandeniu šild. gazu. Marquette Parke. \$21,500.

APYNAUJIS 1½ aukšto mūr., alumi. langai, šiluma gazu, įrengtas rūsys. 2-ju auto garazas. Marquette Parke. \$38,500.

GRAŽUS 4 BUTŲ mūr., alumi. langai, karštu vandeniu šild. gazu, modernios vonios. Mūr. garazas. Marquette Parke. \$52,000.

VIRS 50 PĖDŲ pločio, gražus kampinis sklypas. 2-ju butu namai. Oaklawn. Tel. 436-7878.

LABAI GERAS 10 butu mūras. 2 automobilų mūro garazas. Marquette Parke. — Tik \$88,000.

NERIS REAL ESTATE

3009 WEST 63rd STREET

Tel.: 471-0321

BUILDERS AND CONTRACTORS

Namų Statyba ir Remontas

HEATING CONTRACTOR

Įrengiu naujus ir perstatau senus visų rūšių namo apšildymo pečius ir air-conditioning į naujus ir senus namus. Įrengiu vandens boilerius ir stogų rinas (gutters). Darbas atliekamas greit, sąžiningai ir garantuotai. Apšildytuvai nemokamai. Turiu leidimus dirbti mieste ir užmiesčiuose.

DOMAS ŽUKAUSKAS

HEATING & SHEET METAL. 4444 So. WESTERN AVE. CHICAGO, ILL. 60609. TEL.: VI 7-3447

SIUNTINIAI Į LIETUVĄ

ir kitus kraštus

P. NEDZINSKAS, 4065 Archer Chicago, Ill. 60632. Tel. YA 7-5980

HOME INSURANCE

Call: Frank Zapolis. 3208½ W. 95th St. GA 4-8654. Home Fire and Casualty Company.

K. ERINGIS

CALIFORNIA SUPER SERVICE

Taisomi auto motorai, stabdžiai, tune-ups ir t. t. 4824 So. CALIFORNIA AVE. CHICAGO, ILL. TEL. VI 7-9327

A. G. AUTO REBUILDERS

Čia automobiliai išlyginami ir nudažomi. Darbas atliekamas sąžiningai ir gerai, prityrusių darbininkų. Kai nos nebrangios. 3518-24 W. 63rd Street, Chicago, Ill. TEL. — 776-5888. Anicetas Gerbačiauskas, sav.